Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības "Oficiālajā Vēstnesī" un ir pieejamas datubāzē "Eur-Lex". Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

►B

PADOMES DIREKTĪVA 92/66/EEK

(1992. gada 14. jūlijs),

ar ko ievieš Kopienas pasākumus Ņūkāslas slimības kontrolei

(OV L 260, 5.9.1992., 1. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►M1	Padomes regula (EK) Nr. 806/2003 (2003. gada 14. aprīlis)	L 122	1	16.5.2003.
►M2	Padomes Direktīva 2006/104/EK (2006. gada 20. novembrī)	L 363	352	20.12.2006.
►M3	Padomes Direktīva 2008/73/EK (2008. gada 15. jūlijs)	L 219	40	14.8.2008.
►M4	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/597 (2018. gada 18. aprīlis)	L 103	4	23.4.2018.

Grozīta ar:

►A1	Akts par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas karalistes pievienošanās nosacījumiem un to Līgumu pielāgojumiem, kas ir Eiropas Savienības izveides pamatā	C 241	21	29.8.1994.
►A2	Akts par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā	L 236	33	23.9.2003.

▼B

PADOMES DIREKTĪVA 92/66/EEK

(1992. gada 14. jūlijs),

ar ko ievieš Kopienas pasākumus Ņūkāslas slimības kontrolei

1. pants

Neierobežojot Kopienas noteikumus, kas reglamentē Kopienas iekšējo tirgu, šī direktīva definē Kopienas kontroles pasākumus, kas piemērojami Ņūkāslas slimības uzliesmojuma gadījumā, attiecībā uz:

a) mājputniem;

b) pasta baložiem un citiem nebrīvē turētiem putniem.

Šī direktīva neattiecas uz gadījumiem, ja Ņūkāslas slimību konstatē brīvi dzīvojošiem savvaļas putniem; tomēr šajā gadījumā attiecīgās dalībvalstis informē Komisiju par jebkādiem to veiktajiem pasākumiem.

2. pants

Šajā direktīvā atkarībā no apstākļiem piemēro definīcijas, kas sniegtas Padomes 1990. gada 15. oktobra Direktīvas 90/539/EEK par dzīvnieku veselības prasībām, attiecībā uz mājputnu un inkubējamu olu tirdzniecību Kopienā un to importu no trešām valstīm ([1]) 2. pantā.

Piemēro arī šādas definīcijas:

a) "inficēti mājputni" nozīmē tādus mājputnus:

— kuru saslimstība ar Ņūkāslas slimību ir oficiāli apstiprināta pēc apstiprinātā laboratorijā veiktas pārbaudes,

— otrā un nākamo slimības uzliesmojumu gadījumā, kad konstatētas Ņūkāslas slimības klīniskas pazīmes vai pēcnāves audu bojājumi;

b) "iespējami slimi mājputni" nozīmē jebkuru mājputnu, kam novērotas tādas klīniskas pazīmes vai pēcnāves audu bojājumi, ka ir pamats aizdomām par saslimstību ar Ņūkāslas slimību;

c) "iespējami inficēti mājputni" nozīmē tādus mājputnus, kasvarētu būt bijuši tieši vai netieši pakļauti Ņūkāslas slimības vīrusa iedarbībai;

d) "pārtikas atkritumi" nozīmē atkritumus no virtuvēm, restorāniem vai vajadzības gadījumos, no gaļas apstrādes vai pārstrādes uzņēmumiem;

e) "kompetentā iestāde" nozīmē kompetento iestādi direktīvas 90/425/EEK ([2]) 2. panta 6. punkta izpratnē;

f) "valsts pilnvarots veterinārārsts" nozīmē kompetentās iestādes pilnvarotu veterinārārstu;

([1]) OV L 303, 31.10.1990., 6. lpp.; grozīts ar Direktīvu 91/496/EEK (OV L 268, 24.9.1991., 56. lpp.).

([2]) Padomes 1990. gada 26. jūnija Direktīva 90/425/EEK par veterinārajām un zootehniskajām pārbaudēm, kas piemērojamas Kopienas iekšējā tirdzniecībā ar noteiktiem dzīviem dzīvniekiem un produktiem, lai izveidotu iekšējo tirgu (OV L 224, 18.8.1990., 29. lpp.); grozīts ar Direktīvu 91/496/EEK (OV L 268, 24.9.1991., 56. lpp.).

▼B

g) “pasta baloži” nozīmē jebkuru balodi, ko izved vai paredzēts izvest no baložu mājas, lai palaistu vaļā un lai tas varētu brīvā lidojumā atgriezties savā baložu mājā vai lidot uz jebkuru citu vietu;

h) “baložu māja” nozīmē jebkuru telpu vai iekārtu, ko izmanto pasta baložu turēšanai vai audzēšanai.

3. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka aizdomu gadījumā par saslimstību ar Ņūkāslas slimību, par to obligāti un nekavējoties paziņo kompetentajai iestādei.

4. pants

1. Ja ir aizdomas, ka mājputni saimniecībā varētu būt slimi vai inficēti ar Ņūkāslas slimību, dalībvalstis nodrošina, ka valsts pilnvarots veterinārārsts nekavējoties sāk oficiālas izmeklēšanas priekšdarbus, lai apstiprinātu vai izslēgtu slimības klātbūtnes faktu, un jo īpaši jāņem vai jāorganizē vajadzīgo paraugu ņemšana laboratorijas analīzēm.

2. Tiklīdz kā ir paziņots par iespējamu saslimstību, kompetentā iestāde saimniecību ņem valsts uzraudzībā un jo īpaši pieprasa, lai:

a) tiktu saskaitīti visi saimniecībā esošie dažādu kategoriju mājputni norādot, cik katrā no šīm kategorijām ir reģistrēts kritušo putnu skaits, putnu skaits, kam konstatētas klīniskas slimības pazīmes un to, kam šādu pazīmju nav. Skaitīšanas rezultāti pastāvīgi jāaktualizē, lai ņemtu vērā arī aizdomu periodā izšķīlušos un nobeigušos putnu skaitu. Skaitīšanas rezultāti pastāvīgi aktualizē un uzrāda uz pieprasījuma, un tos var pārbaudīt katra saimniecības apmeklējuma laikā;

b) visus mājputnus saimniecībā turētu savos būros vai norobežoti kādā citā vietā, kur tos var izolēt un kur tiem nav nekādas saskares ar citiem mājputniem;

c) mājputni netiktu ievesti saimniecībā vai izvesti no tās;

d) visu veidu kustība, proti:

— personu, citu dzīvnieku, kā arī transporta līdzekļu iebraukšana saimniecībā un izbraukšana no tās,

— mājputnu gaļas, liemeņu, vai barības, darbarīku, atkritumu, mēslu, izlietoto pakaišu vai kādu citu vielu, kuras var būt par iemeslu Ņūkāslas slimības izplatīšanai, tiktu apstiprināta kompetentajā iestādē;

e) no saimniecības netiktu izvestas olas, izņemot tās, ko nosūta tieši uz apstiprinātu olu produktu ražošanas un/vai pārstrādes uzņēmumu saskaņā ar Direktīvas 89/437/EEK ([1]) 6. panta 1. punktu un pārvieto ar kompetentās iestādes atļauju. Šai atļaujai jāatbilst I pielikumā noteiktām prasībām;

([1]) Padomes 1989. gada 20. jūnija Direktīva 89/437/EEK par higiēnas un veselības problēmām, kas ietekmē olu produktu ražošanu un laišanu tirgū (OV L 272, 22.7.1989., 87. lpp.); grozīts ar Direktīvu 89/662/EEK (OV L 395, 30.12.1989., 13. lpp.).

▼B

f) ēkām, kurās tiek turēti mājputni, kā arī pie pašas saimniecības ieejām un izejām tiktu uzstādīti atbilstoši dezinfekcijas līdzekļi;

g) tiktu veikta epizootioloģiska izpēte saskaņā ar 7. pantu.

3. Līdz brīdim, kad stājas spēkā 2. punktā paredzētie oficiāli pasākumi, jebkuru tādu mājputnu īpašnieks vai audzētājs, par kuru saslimšanu ir aizdomas, veic visus sapratīgos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību 2. punkta prasībām, izņemot g) apakšpunktu.

4. Kompetentā iestāde var piemērot jebkuru no 2. punktā paredzētajiem pasākumiem arī citās saimniecībās, ja to atrašanās vieta, izvietojums vai kontakti ar saimniecību, attiecībā uz kuru ir aizdomas par saslimstību, dod iemeslu aizdomām par iespējamu inficēšanos.

5. 1. un 2. punktā minētos pasākumus neatsauc tik ilgi, kamēr valsts pilnvarots veterinārārsts izslēdz aizdomas par saslimstību ar Ņūkāslas slimību.

5. pants

1. Ja Ņūkāslas slimības klātbūtne saimniecībā ir oficiāli apstiprināta, dalībvalstis nodrošina, ka papildus 4. panta 2. punktā paredzētajiem pasākumiem kompetentā iestāde pieprasa šādu pasākumu piemērošanu saimniecībā:

a) visus mājputnus, ko audzē saimniecībā, nokauj turpat un nekavējoties. Kritušos vai nokautos mājputnus un visas olas iznīcina. Šīs darbības veicamas tā, lai pēc iespējas samazinātu slimības izplatīšanos;

b) visas vielas vai atliekas, kā dzīvnieku barību, pakaišus, mēslus, kas var būt inficēti, iznīcina vai attiecīgi apstrādā. Šī apstrāde, ko veic saskaņā ar valsts pilnvarota veterinārārsta norādījumiem, nodrošina, ka tiek iznīcināts šajās vielās esošais Ņūkāslas slimības vīruss;

c) ja saimniecības mājputni ir tikuši kauti iespējamā slimības inkubācijas perioda laikā, šo mājputnu gaļu, ciktāl iespējams, atrod un iznīcina;

d) inkubējamās olas, kas izdētas iespējamā slimības inkubācijas perioda laikā un ir izvestas no saimniecības, atrod un iznīcina. Mājputnus, kas jau izperēti no šīm olām, ņem valsts uzraudzībā. Pārtikas olas, kas izdētas iespējamā slimības inkubācijas perioda laikā un ir izvestas no saimniecības, ciktāl iespējams atrod un iznīcina, ja vien tās iepriekš nav tikušas pienācīgi dezinficētas;

e) pēc a) un b) apakšpunktā paredzēto pasākumu veikšanas, telpas, kurās mājputni turēti, to apkārtni, pārvadāšanā izmantotos transporta līdzekļus un visu aparatūru, kas varētu būt inficēta, tīra un dezinficē saskaņā ar 11. panta nosacījumiem;

f) mājputnu audzēšanu saimniecībā neatsāk ātrāk kā 21 dienu pēc e) apakšpunktā paredzēto pasākumu pabeigšanas;

g) veic epizootioloģisko izpēti saskaņā ar 7. pantu.

▼B

2. Kompetentā iestāde var attiecināt 1.punktā minēto pasākumu izpildi arī uz kaimiņu saimniecībām, ja to atrašanās vieta, izvietojums vai kontakti ar saimniecību, kurā konstatēta saslimstība, dod iemeslu aizdomām par iespējamu inficēšanos.

3. Ja mājputnu barā, kam nav novērotas klīniskas Ņūkāslas slimības pazīmes, konstatē Ņūkāslas slimības vīrusa celmu, kura *IPCI* (intracerebrālās patogenitātes indekss) ir lielāks par 0,7 un mazāks par 1,2, un ja 15. pantā minētā Kopienas etalonlaboratorija apstiprina, ka izdalītais vīrusa materiāls ir vakcīnas sastāvā ietilpstošs novājināts Ņūkāslas slimības vīruss, kompetentā iestāde var pieļaut atkāpi no 1. punkta a) līdz f) apakšpunkta prasībām ar nosacījumu, ka attiecīgo saimniecību uz 30 dienām ņem valsts uzraudzībā, un tai jo īpaši jāprasa, lai:

— tiktu piemēroti 4. panta 2. punkta a), b), d), e) un f) apakšpunkta nosacījumi,

— mājputni netiktu izvesti no saimniecības, izņemot, ja tos ved tieši uz kompetentās iestādes norādītu kautuvi.

Kompetentā iestāde, kas atbild par šo kautuvi, jāinformē par nodomu sūtīt mājputnus uz kautuvi. Kad mājputni nonākuši kautuvē, tos tur un nokauj atsevišķi no pārējiem mājputniem.

4. Svaigai gaļai, kas iegūta no šī panta 3. punktā minētajiem mājputniem, jābūt marķētai ar Direktīvas 91/494/EEK 5. panta 1. punktā paredzēto veselības marķējumu.

5. 3. punkta nosacījumi ir pārskatāmi, ņemot vērā zinātnisko pētījumu attīstību, lai pieņemtu saskaņotus noteikumus Ņūkāslas slimības vakcīnu lietojumam Kopienā.

6. pants

Gadījumā, ja saimniecībā ir divas vai vairākas atsevišķas mājputnu grupas, kompetentā iestāde saskaņā ar Komisijas 25. panta kārtībā noteiktiem kritērijiem var atkāpties no 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajām prasībām par mājputnu veselīguma nodrošināšanu saimniecībā, kurā konstatēta saslimšana, ar noteikumu, ka valsts pilnvarots veterinārārsts ir apstiprinājis, ka saimniecībā veiktās darbības ir tādas, ka šīs mājputnu grupas ir pilnībā šķirtas attiecībā uz telpām, putnu turēšanu un barošanu, un tā ir novērsta vīrusa izplatīšanās iespēja no vienas mājputnu grupas uz otru.

7. pants

1. Epizootioloģiskajā izpētē izskata:

— laika posmu, cik ilgi Ņūkāslas slimība varētu būt eksistējusi saimniecībā vai baložu mājā,

— Ņūkāslas slimības iespējamo avotu saimniecībā vai baložu mājā un citas saimniecības vai baložu mājas, kurās ir mājputni, baloži vai citi nebrīvē turēti putni, kas varētu būt inficējušies no šī paša avota,

▼B

— personu, mājputnu, baložu vai citu nebrīvē turētu putnu, vai citu dzīvnieku, transporta līdzekļu, olu, gaļas un liemeņu, un jebkādu ierīču vai vielu pārvietošanu, ja tā varētu būt par cēloni Ņūkāslas slimības vīrusa iekļūšanai attiecīgajā saimniecībā vai baložu mājā vai izkļūšanai no tās.

2. Lai nodrošinātu pilnīgu visu pasākumu koordināciju, lai nodrošinātu Ņūkāslas slimības izskaušanu pēc iespējas ātrāk un lai veiktu epizootioloģisko izpēti, izveido krīzes centru.

Vispārīgus noteikumus attiecībā uz dalībvalstu krīzes centriem un Kopienas krīzes centru nosaka Padome ar kvalificētu balsu vairākumu un pēc Komisijas priekšlikuma.

8. pants

1. Ja valsts pilnvarotam veterinārārstam ir pamats aizdomām, ka mājputni saimniecībā varētu būt inficējušies personu, dzīvnieku vai transporta līdzekļu pārvietošanās dēļ vai jebkādā citā veidā, šīs saimniecības saskaņā ar 2. punktu nodod valsts uzraudzībā.

2. Valsts uzraudzības mērķis ir nekavējoties atklāt jebkādas aizdomas par saslimstību ar Ņūkāslas slimību, veikt mājputnu uzskaiti, kontrolēt to pārvietošanu un attiecīgos gadījumos piemērot 3. punktā paredzētos pasākumus.

3. Ja saimniecība ir ņemta valsts uzraudzībā saskaņā ar 1. un 2. punktu, kompetentā iestāde aizliedz mājputnu izvešanu no saimniecības, izņemot, ja mājputnus valsts uzraudzībā nogādā tieši kautuvē tūlītējai nokaušanai. Pirms šādas atļaujas došanas valsts pilnvarotam veterinārārstam jābūt veikušam visu mājputnu klīnisku izmeklēšanu, lai izslēgtu Ņūkāslas slimības klātbūtni saimniecībā. Šajā pantā minētos kustības ierobežojumus nosaka 21 dienas laikā, skaitot no iespējamās inficēšanās vēlākā iespējamā datuma, tomēr šiem ierobežojumiem jābūt spēkā vismaz septiņas dienas.

4. Ja tiek uzskatīts, ka apstākļi atļauj, kompetentā iestāde var ierobežot šajā pantā paredzētos pasākumus, attiecinot tos tikai uz daļu saimniecības un tur esošajiem mājputniem ar noteikumu, ka šos mājputnus izvieto, tur un baro pilnībā šķirti no pārējiem mājputniem, un to dara atsevišķi norīkots personāls.

5. Ja valsts pilnvarotam veterinārārstam ir pamats aizdomām par pasta baložu vai jebkuras baložu mājas iespējamu inficēšanos ar Ņūkāslas slimības vīrusu, tas veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka uz šo baložu māju attiecina ierobežojumus, ieskaitot aizliegumu pārvietot pasta baložus ārpus baložu mājas 21 dienu.

9. pants

1. Kad oficiāli apstiprināta mājputnu saslimstības ar Ņūkāslas slimību, dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde ap inficēto saimniecību nosaka aizsargjoslu, kuras minimālais rādiuss ir trīs kilometri un kas iekļaujas uzraudzības zonā, kuras minimālais rādiuss ir 10 kilometri. Zonu noteikšanā jāņem vērā ģeogrāfiskie, administratīvie, ekoloģiskie un epizootioloģiskie faktori, kas saistīti ar Ņūkāslas slimību, un slimības kontroles iespējas.

▼B

2. Aizsargjoslā piemēro šādus pasākumus:

a) aizsargjoslas robežās uzskaita visas mājputnu saimniecības;

b) veic mājputnu saimniecību periodiskus apmeklējumus, veic šo mājputnu klīnisku izmeklēšanu, vajadzības gadījumā ieskaitot paraugu ņemšanu laboratorijas analīzēm. Apmeklējumi un atzinumi oficiāli jāreģistrē;

c) visus mājputnus tur būros vai kādā citā vietā, kur tos var izolēt;

d) pie saimniecības ieejām un izejām lieto piemērotus dezinfekcijas līdzekļus;

e) kontrolē mājputnu, to liemeņu un olu pārvietošanu vai personu, kas to veic, pārvietošanos, transporta līdzekļu kustību, kas aizsargjoslas ietvaros pārvadā mājputnus, to liemeņus un olas; kopumā mājputnu pārvadāšana ir aizliegta, izņemot tranzītpārvadājumus pa automaģistrālēm vai maģistrālajām dzelzceļa līnijām;

f) aizliedz mājputnu un perējamo olu izvešanu no saimniecības, kurā tās tiek turētas, ja vien kompetentā iestāde nav atļāvusi veikt šādu pārvietošanu:

i) tūlītējai nokaušanai paredzētu mājputnu pārvietošanu uz, vēlams, inficētajā teritorijā atrodošos kautuvi vai, ja tas nav iespējams, uz kompetentās iestādes norādītu kautuvi ārpus inficētās teritorijas. Šādu putnu gaļa jāmarķē ar īpašu veselības marķējumu, kas paredzēts Direktīvas 91/494/EEK ([1]) 5. panta 1. punktā;

ii) dienu vecu cāļu vai pirmdējēju vistu pārvešanu uz tādu saimniecību uzraudzības zonas ietvaros, kurā nav citu mājputnu. Tomēr dalībvalstis, kurām nav iespēju nogādāt dienu vecus cāļus vai pirmdējējas vistas uz saimniecību tai pašā uzraudzības zonā, ir pilnvarotas saskaņā ar 25. pantā paredzēto kārtību minētos cāļus un vistas nogādāt uz saimniecību ārpus uzraudzības zonas. Augšminētās saimniecības saskaņā ar 8. panta 2. punktu jāņem valsts kontrolē;

iii) perējamu olu pārvešanu uz kompetentās iestādes norādītu inkubatoru; pirms nosūtīšanas olas un to iesaiņojumi jādezinficē.

i), ii) un iii) punktā paredzēto pārvietošanu veic tiešā valsts uzraudzībā. To atļauj vienīgi pēc tam, kad valsts pilnvarots veterinārārsts saimniecībā ir veicis veterināro pārbaudi. Transporta līdzekļi jātīra un jādezinficē pirms un pēc to izmantošanas;

g) aizliedz izlietoto pakaišu vai putnu mēslu izvešanu vai kaisīšanu bez kompetentās iestādes atļaujas;

([1]) Padomes 1991. gada 26. jūnija Direktīva 91/494/EEK par dzīvnieku veselības prasībām, kas reglamentē svaigas mājputnu gaļas tirdzniecību Kopienas iekšējā tirgū un svaigas mājputnu gaļas importu no trešām valstīm (OV L 268, 24.9.1991., 35. lpp.).

▼B

h) aizliedz mājputnu vai citu putnu gadatirgus, tirgus, izstādes vai citus pasākumus.

3. Aizsargjoslā piemērotie pasākumi paliek spēkā vismaz 21 dienu pēc inficētās saimniecības sākotnējās tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumu pabeigšanas saskaņā ar 11. pantu. Pēc tam aizsargjosla kļūst par uzraudzības zonas daļu.

4. Uzraudzības zonā piemēro šādus pasākumus:

a) zonas ietvaros uzskaita visas mājputnu saimniecības;

b) kontrolē mājputnu un perējamo olu pārvietošanu zonas ietvaros;

c) uz pirmajām 15 dienām aizliedz mājputnu izvešanu no zonas, izņemot, ja tos nogādā tieši uz kompetentās iestādes norādītu kautuvi ārpus uzraudzības zonas. Šādu putnu gaļa jāmarķē ar īpašu veselības marķējumu, kas paredzēts Direktīvas 91/494/EEK 5. pantā;

d) aizliedz perējamu olu izvešanu no uzraudzības zonas, izņemot, ja tās ved uz kompetentās iestādes norādītu inkubatoru. Pirms nosūtīšanas olas un to iesaiņojumi jādezinficē;

e) aizliedz izlietoto pakaišu vai putnu mēslu izvešanu no uzraudzības zonas;

f) aizliedz mājputnu vai citu putnu gadatirgus, tirgus, izstādes vai citus pasākumus;

g) neierobežojot a) un b) apakšpunkta nosacījumus, aizliedz mājputnu pārvietošanu, izņemot tranzītpārvadājumus pa automaģistrālēm vai maģistrālajām dzelzceļa līnijām.

5. Uzraudzības zonā piemērotie pasākumi paliek spēkā vismaz 30 dienas pēc inficētās saimniecības sākotnējās tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumu pabeigšanas saskaņā ar 11. pantu.

6. Ja zonas atrodas vairāk kā vienas dalībvalsts teritorijā, attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes sadarbojas 1. punktā minēto teritoriju noteikšanā. Tomēr vajadzības gadījumā aizsargjoslu un uzraudzības zonu nosaka 25. pantā paredzētajā kārtībā.

7. Ja 7. pantā minētajā epizootioloģiskajā izpētē apstiprinās, ka slimības uzliesmojums noticis inficēšanās dēļ un nav pierādījumu tam, ka slimība izplatītos laterāli, aizsargjoslas un uzraudzības zonas lielumu un darbības ilgumu var samazināt 25. pantā noteiktajā kārtībā.

10. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka:

a) kompetentā iestāde nosaka pasākumus, kas tām ļautu izsekot olu, mājputnu un nebrīvē turētu putnu kustību;

b) mājputnu un/vai pasta baložu, un/vai nebrīvē turētu putnu īpašniekam vai audzētājam pēc jebkuras kompetentās iestādes pieprasījuma jāsniedz tai informācija par mājputniem un olām, kas izvestas no attiecīgās saimniecības vai ievestas tajā, kā arī informācija par sacīkstēm vai izstādēm, kurās piedalījušies pasta baloži;

▼B

c) visām personām, kuras ir iesaistītas mājputnu, olu, pasta baložu un nebrīvē turētu putnu pārvadāšanā vai tirdzniecībā, jāspēj detalizēti sniegt informāciju kompetentai iestādei attiecībā uz mājputniem, olām, pasta baložiem un nebrīvē turētiem putniem, ko tās pārvietojušas vai tirgojušas un sniegt visas detaļas attiecībā uz šādu informāciju.

11. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka:

a) izmantojamos dezinfekcijas līdzekļus un to koncentrācijas oficiāli apstiprina kompetentā iestāde;

b) tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumus veic valsts uzraudzībā un saskaņā ar:

i) valsts pilnvarota veterinārārsta dotiem norādījumiem;

ii) inficētas saimniecības tīrīšanas un dezinfekcijas kārtību, kā noteikts II pielikumā.

12. pants

Paraugu ievākšanu un laboratorijas analīzes Ņūkāslas slimības vīrusa noteikšanai veic saskaņā ar III Pielikumu.

13. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde veic visus vajadzīgos pasākumus, lai aizsargjoslās un uzraudzības zonās dzīvojošās un strādājošās personas būtu informētas par spēkā esošajiem ierobežojumiem, un veic visus vajadzīgos priekšdarbus, lai pienācīgi īstenotu minētos pasākumus.

14. pants

1. Dalībvalstis nodrošina, lai katrā dalībvalstī ir norīkota:

a) valsts laboratorija ar tādām iekārtām un ekspertīzi, kas jebkurā laikā ļauj veikt Ņūkāslas slimības vīrusa pilnīgu antigēnu un bioloģisko klasifikāciju, kā arī apstiprināt analīžu rezultātus, kas iegūti reģionālajās diagnostikas laboratorijās;

b) valsts laboratorija, kurā tiek pārbaudīti reģionālajās diagnostikas laboratorijās izmantotie reaģenti;

c) valsts pētniecības institūts vai laboratorija, kurā varētu pārbaudīt profilaktiskai vakcinācijai paredzēto vai ārkārtas vakcinācijai uzkrāto vakcīnu efektivitāti, iedarbības pakāpi un tīrību.

▼M3

2. Valstu laboratorijas, kas minētas 1. punktā, atbild par diagnostikas standartu un metožu koordināciju, reaģentu izmantošanu un vakcīnu pārbaužu veikšanu.

3. Valstu laboratorijas, kas minētas 1. punktā, atbild par to diagnostikas standartu un metožu koordināciju, ko dalībvalstī nosaka katra Ņūkāslas slimības diagnostikas laboratorija. Lai to panāktu, valstu laboratorijas:

▼B

a) var piegādāt valsts laboratorijām diagnostikas reaģentus;

b) pārbauda visu dalībvalstī pielietoto diagnostikas reaģentu kvalitāti;

c) periodiski veic interkalibrācijas;

d) dalībvalstī apstiprinātos saslimšanas gadījumos, glabā Ņūkāslas slimības vīrusa kultūras;

e) nodrošina reģionālajās diagnostikas laboratorijās iegūto pozitīvo rezultātu apstiprinājumu.

▼M3

4. Valstu laboratorijas, kas minētas 1. punktā, sadarbojas ar Kopienas references laboratoriju, kas minēta 15. pantā.

5. Dalībvalstis izveido un regulāri atjaunina sarakstus ar 1. punktā minētajām laboratorijām vai institūtiem un dara šos sarakstus pieejamus pārējām dalībvalstīm un sabiedrībai.

Saskaņā ar 25. panta 2. punktā minēto procedūru var pieņemt sīki izstrādātus noteikumus šā punkta vienādai piemērošanai.

▼M4

15. pants

1. Komisija ar īstenošanas aktiem nozīmē Eiropas Savienības references laboratoriju Ņūkāslas slimībai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 25. pantā.

2. Eiropas Savienības references laboratorijas Ņūkāslas slimībai funkcijas un uzdevumi ir:

a) konsultējoties ar Komisiju, koordinēt dalībvalstīs lietotās Ņūkāslas slimības diagnostikas metodes, proti:

i) klasificēt, uzglabāt un piegādāt Ņūkāslas slimības vīrusa celmus seroloģiskajām pārbaudēm un imūnserumu pagatavošanai;

ii) piegādāt standartserumus un citus references reaģentus valstu references laboratorijām, lai standartizētu dalībvalstīs izmantotos testus un reaģentus;

iii) veidot un glabāt Ņūkāslas slimības vīrusa celmu un izolātu fondu;

iv) organizēt periodiskas diagnostikas metožu salīdzinošās pārbaudes Savienības līmenī;

v) vākt un apkopot datus un informāciju par Savienībā izmantotajām diagnostikas metodēm un veikto testu rezultātiem;

vi) klasificēt Ņūkāslas slimības vīrusa izolātus ar vismodernākajām pieejamajām metodēm, lai veicinātu labāku izpratni par Ņūkāslas slimības epidemioloģiju;

▼M4

vii) sekot līdzi Ņūkāslas slimības uzraudzības, epidemioloģijas un profilakses sasniegumiem visā pasaulē;

viii) uzkrāt speciālās zināšanas Ņūkāslas slimības vīrusa un citu radniecīgu vīrusu diagnostikā, lai būtu iespējama ātra diferenciāldiagnoze;

ix) gūt pilnīgas zināšanas par Ņūkāslas slimības izskaušanai un kontrolei izmantoto veterinārimunoloģijas produktu ražošanu un pielietojumu;

b) aktīvi palīdzēt diagnosticēt Ņūkāslas slimības uzliesmojumus dalībvalstīs, saņemot vīrusa izolātus diagnozes apstiprināšanai, klasifikācijai un epidemioloģiskiem pētījumiem;

c) sekmēt laboratoriskās diagnostikas ekspertu apmācību un pārkvalifikāciju, lai šīs metodes saskaņotu visā Savienībā.

▼B

16. pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka:

a) vakcināciju pret Ņūkāslas slimību ar kompetentās iestādes apstiprinātām vakcīnām var veikt profilaksei vai kā papildinājumu slimības gadījumā veiktajiem kontroles pasākumiem;

b) atļauts izmantot vienīgi tādas vakcīnas, kuru laišanu tirgū atļāvusi tās dalībvalsts, kurā vakcīnu pielieto, kompetentā iestāde.

2. Sīkākus kritērijus vakcīnu pret Ņūkāslas slimību pielietošanā var noteikt saskaņā ar 25. pantā paredzēto kārtību.

17. pants

1. Dalībvalsts, kurā veic brīvprātīgu vai obligātu profilaktisku vakcināciju pret Ņūkāslas slimību, informē Komisiju un citas dalībvalstis.

2. Informācijai, kas sniegta saskaņā ar 1. punktu, jāaptver:

— pielietojamās vakcīnas īpašības un sastāvs,

— uzraudzības kārtība attiecībā uz vakcīnu izplatīšanu, uzglabāšanu un pielietošanu,

— to mājputnu sugas un kategorijas, kuri var tikt vakcinēti vai kuri jāvakcinē,

— teritorijas, kurās var veikt vai jāveic vakcinēšana,

— iemesli, kāpēc tiek veikta vakcinācija.

▼B

3. Dalībvalsts var paredzēt pasta baložu vakcinācijas programmas izstrādi. Šādā gadījumā dalībvalstij par to jāinformē Komisija. Neierobežojot šādu programmu, dalībvalstis nodrošina, ka pasta un izstāžu organizatori veic vajadzīgos priekšdarbus, lai līdzdalībai sacīkstēs un izstādēs varētu piedalīties tikai pret Ņūkāslas slimību vakcinēti pasta baloži.

4. Detalizētus noteikumus šī panta piemērošanai jo īpašiattiecībā uz kritērijiem, kas jāpieņem, un jebkādiem izņēmumiem, kurus var pieļaut, ņemot vērā dalībvalstu situāciju veterinārajā jomā, nosaka 25. pantā paredzētajā kārtībā.

18. pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saslimstības ar Ņūkāslas slimību apstiprinājuma gadījumā kompetentā iestāde, lai papildinātu citus šajā regulā paredzētos kontroles pasākumus, ir gatava noteikt konkrētu teritoriju un laika periodu, kurā valsts uzraudzībā tiks veikta noteiktu mājputnu sugu strauja un sistemātiska vakcinācija (ārkārtas vakcinācija). Dalībvalsts, kas veic ārkārtas vakcināciju, informē Komisiju un citas dalībvalstis, kas ietilpst ar Lēmumu 68/361/EEK ([1]) dibinātajā Pastāvīgajā veterinārijas komitejā, par situāciju attiecībā uz Ņūkāslas slimību un par ārkārtas vakcinācijas programmu.

2. 1. punktā minētajā gadījumā, saimniecībās, uz kurām attiecas 4. pantā minētie ierobežojumi, mājputnu vakcinācija vai atkārtota vakcinācija ir aizliegta.

3. 1. punktā minētajā gadījumā:

a) noteikto mājputnu sugu pārstāvjus vakcinē pēc iespējas ātrāk;

b) visu noteikto sugu mājputni, kas izšķīlušies saimniecībā vakcinācijas zonā vai ir pārvesti uz šādu saimniecību, jāvakcinē vai tiem jābūt bijušiem vakcinētiem;

c) visa 1. punktā minētā vakcinācijas perioda laikā, visiem noteikto mājputnu sugu pārstāvjiem, kas tiek turēti saimniecībās vakcinācijas zonā, jāpaliek savās vietās, izņemot:

— dienu vecus cāļus, ko pārved uz saimniecību vakcinācijas zonas iekšienē, kur tos vakcinē,

— mājputnus, ko nogādā tieši uz kautuvi un nekavējoties nokauj. Ja kautuve atrodas ārpus vakcinācijas zonas, mājputnu pārvietošanu atļauj vienīgi pēc tam, kad valsts pilnvarots veterinārārsts saimniecībā ir veicis veterināro pārbaudi;

([1]) OV L 255, 18.10.1968., 23. lpp.

▼B

d) pēc a) apakšpunktā paredzēto vakcinācijas pasākumu pabeigšanas, no vakcinācijas zonas var atļaut izvest:

— dienu vecus gaļas ražošanai paredzētus cāļus var pārvest uz citu saimniecību, kur tos vakcinē. Attiecīgo saimniecību jāņem valsts uzraudzībā līdz pat laikam, kad minētos cāļus nokauj,

— mājputnus, kas vakcinēti vismaz 21 dienu iepriekš un paredzēti tūlītējai nokaušanai,

— inkubējamas olas, ko dējuši vaislas mājputni, kas vakcinēti vismaz 21 dienu iepriekš; olas un to iepakojums pirms pārvešanas jādezinficē.

4. 3. punkta b) un d) apakšpunktā paredzētos pasākumus piemēro vēl trīs mēnešus pēc 1. punktā paredzēto vakcinācijas pasākumu pabeigšanas ar iespēju pagarināt šo laika posmu par vēl vienu vai vairākiem trīs mēnešu periodiem.

5. Atkāpjoties no 3. punkta a) un b) apakšpunkta, kompetentās iestādes var atbrīvot noteiktas putnu grupas, kam ir īpaša zinātniska vērtība, no sistemātiskas vakcinācijas, ar nosacījumu, ka kompetentā iestāde ir veikusi visus vajadzīgos priekšdarbus, lai nodrošinātu šo putnu veselības aizsardzību un lai tiem veiktu periodiskas seroloģiskās pārbaudes.

6. Komisija seko situācijas attīstībai Ņūkāslas slimības jomā un vajadzības gadījumā tā var saskaņā ar 25. pantā paredzēto kārtību pieņemt lēmumus jo īpaši saistībā ar mājputnu pārvietošanas kontroli un mājputnu vakcināciju.

19. pants

1. Ja ir aizdomas par pasta baložu vai nebrīvē turētu putnu inficēšanos ar Ņūkāslas slimību, dalībvalstis nodrošina, ka valsts pilnvarots veterinārārsts nekavējoties uzsāk oficiālu izpēti, lai apstiprinātu vai izslēgtu slimības klātbūtni, jo īpaši viņš ņem atbilstošus paraugus laboratorijas pārbaudēm, vai nodrošina, ka šādi paraugi tiek paņemti.

2. Tiklīdz kā paziņots par aizdomām par saslimstību, kompetentā iestāde ņem saimniecību vai baložu māju valsts uzraudzībā un dod rīkojumu, lai neviens balodis vai nebrīvē turēts putns, vai kas cits, kas varētu pārnēsāt Ņūkāslas slimību, neatstātu saimniecības vai baložu mājas teritoriju.

3. 1. un 2. punktā paredzētos pasākumus neatceļ pirms valsts pilnvarots veterinārārsts nav izslēdzis aizdomas par saslimstību ar Ņūkāslas slimību.

4. Tiklīdz saslimstība ar Ņūkāslas slimību ir oficiāli apstiprināta, kompetentā iestāde *inter alia* dod rīkojumu par:

a) 5. panta 1. punkta a), b), e) un f) apakšpunktā paredzēto slimības kontroles un izskaušanas pasākumu piemērošanu pasta baložiem vai nebrīvē turētiem putniem un baložu mājām, kurās konstatēta inficēšanās ar Ņūkāslas slimību; vai

▼B

b) vismaz:

i) aizliegumu izvest baložus vai nebrīvē turētus putnus no baložu mājas vai saimniecības vēl vismaz 60 dienas pēc tam, kad izzudušas Ņūkāslas slimības klīniskās pazīmes;

ii) jebkādu iespējami piesārņotu vielu vai atkritumu iznīcināšanu vai apstrādi. Apstrādei jāgarantē jebkāda Ņūkāslas slimības vīrusa iznīdēšanu un visu i) punktā minēto 60 dienu laikā uzkrājušos atkritumu iznīdēšanu;

c) epizootioloģiskās izpētes veikšanu saskaņā ar 7. pantu.

▼M4

5. Ciktāl tas vajadzīgs pienācīgai šājā pantā paredzēto pasākumu izpildei, dalībvalstis Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgajā komitejā iesniedz Komisijai informāciju par situāciju attiecībā uz minēto slimību un par piemērotajiem kontroles pasākumiem.

6. Komisija ar īstenošanas aktiem var izdot noteikumus par šā panta 5. punktā noteikto informāciju, kura dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 25. pantā.

▼B

20. pants

1. Mājputnu barošanā aizliegts izmantot ēdiena atliekas, kas piegādātas no starptautiskajiem transporta līdzekļiem, kā kuģiem, sauszemes transporta līdzekļiem un lidaparātiem; šādas ēdiena atliekas savāc un iznīcina oficiālā uzraudzībā.

2. Tādu ēdiena atlieku, kas nav minētas 1. punktā, vai mājputnu gaļas atgriezumu izmantošanu mājputnu barošanā var atļaut vienīgi pēc termiskas apstrādes šim nolūkam piemērotās iekārtās, kas nodrošina, ka Ņūkāslas slimība neizplatītās un lai slimības vīruss tiktu iznīcināts.

3. Vajadzības gadījumā Komisija saskaņā ar 25. pantā paredzēto kārtību nosaka sīkākus noteikumus 2. punkta piemērošanai.

▼M4

21. pants

1. Katra dalībvalsts izstrādā ārkārtas pasākumu plānu, nosakot valsts līmeņa pasākumus, kas jāīsteno Ņūkāslas slimības uzliesmojuma gadījumā. Ārkārtas pasākumu plānu pēc vajadzības atjaunina, lai ņemtu vērā situācijas attīstību.

Ar ārkārtas pasākumu plānu nodrošina piekļuvi telpām, iekārtām, personālam un visiem citiem attiecīgajiem materiāliem, kas vajadzīgi Ņūkāslas slimības uzliesmojuma ātrai un efektīvai izskaušanai. Plānā dod precīzas norādes attiecībā uz vakcinācijas prasībām, kuras katra dalībvalsts uzskata par nepieciešamām ārkārtas vakcinācijas īstenošanai.

▼M4

2. Ārkārtas pasākumu plānus un visus to atjauninājumus iesniedz Komisijai.

3. Komisija ārkārtas pasākumu plānus izskata, lai noteiktu, vai tie ļauj sasniegt vēlamo rezultātu, un iesaka attiecīgajai dalībvalstij izdarīt vajadzīgos grozījumus, jo īpaši lai nodrošinātu plānu saderību ar pārējo dalībvalstu plāniem.

Komisija ārkārtas pasākumu plānus un visus to atjauninājumus apstiprina saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 25. pantā.

4. Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt kritērijus, pēc kuriem dalībvalstīm jāizstrādā ārkārtas pasākumu plāni. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 25. pantā.

▼B

22. pants

Komisijas eksperti sadarbībā ar kompetentajām iestādēm un, ciktāl vajadzīgs, lai nodrošinātu šīs direktīvas vienādu piemērošanu, var veikt pārbaudes uz vietas. Lai to izdarītu, eksperti var pārbaudīt reprezentatīvu skaitu saimniecību, lai pārliecinātos, vai kompetentās iestādes pārbauda, kā šīs saimniecības izpilda šīs direktīvas prasības. Komisija informē dalībvalstis par veikto pārbaužu rezultātiem.

Dalībvalsts, kuras teritorijā tiek veikta pārbaude, sniedz ekspertiem visu vajadzīgo palīdzību, lai viņi varētu veikt savus pienākumus.

Vispārīgos noteikumus šī panta piemērošanai nosaka 25. pantā paredzētajā kārtībā.

23. pants

Sīkāki nosacījumi, kas reglamentē Kopienas finansiālo ieguldījumu pasākumiem saistībā ar šīs direktīvas piemērošanu, ir noteikti Lēmumā 90/424/EEK.

24. pants

Ja un kad tas vajadzīgs, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu un pēc Komisijas priekšlikuma pielikumus groza jo īpaši, lai ņemtu vērā sasniegumus pētniecības un diagnostikas metožu jomā.

▼M4

25. pants

1. Komisijai palīdz Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgā komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002 ([1]) 58. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 ([2]) nozīmē.

2. Ja izdara atsauci uz šo pantu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

▼B

26. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 1993. gada 1. oktobrim. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis paredz šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus galvenos savu tiesību aktus, ko tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

27. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

▼B

I PIELIKUMS

ATĻAUJA OLU IZVEŠANAI NO SAIMNIECĪBAS, UZ KURU ATTIECAS ŠĪS DIREKTĪVAS 4. PANTA 2. PUNKTA e) APAKŠPUNKTA NOSACĪJUMI

Atļaujai, kuru izsniedz kompetentā iestāde olu izvešanai no iespējami inficētās saimniecības, uz kuru attiecas 4. panta 2. punkta e) apakšpunkta nosacījumi, uz olu produktu ražošanas un pārstrādes uzņēmumu, kas apstiprināts saskaņā ar Direktīvas 89/437/EEK 6. panta 1. punkta noteikumiem (šeit un turpmāk "nozīmētais uzņēmums"), jāatbilst šādām prasībām:

1) lai saņemtu atļauju olu izvešanai no iespējami inficētās saimniecības:

   a) olām jāatbilst direktīvas 89/437/EEK pielikuma IV nodaļas prasībām;

   b) tās jānosūta tieši no iespējami inficētās saimniecības uz nozīmēto uzņēmumu; katrs sūtījums pirms tā nosūtīšanas jāaizzīmogo valsts pilnvarotam veterinārārstam, kas atbild par attiecīgo saimniecību, un sūtījumam jāpaliek aizzīmogotam visā tā pārvadāšanas laikā līdz izraudzītajam uzņēmumam;

2) valsts pilnvarotais veterinārārsts, kas atbild par iespējami inficēto saimniecību, informē kompetento iestādi, kas atbild par izraudzīto uzņēmumu, par plānoto olu kravas nosūtīšanu;

3) kompetentā iestāde, kas atbild par izraudzīto uzņēmumu, nodrošina, ka:

   a) 1) punkta b) apakšpunktā minētās olas uzglabā atsevišķi no citām olām, sākot no to saņemšanas, līdz pat to pārstrādes brīdim;

   b) šo olu čaumalas uzskata par augsta riska pakāpes materiālu saskaņā ar Direktīvas 90/667/EEK ([1]) 2. panta 2. punktu un ar tām rīkojas saskaņā ar minētās direktīvas II nodaļā minētajām prasībām;

   c) iepakojuma materiālu, transporta līdzekļus, kas izmantoti 1) punkta b) apakšpunktā minēto olu pārvadāšanā, kā arī visas telpas, ar kurām šīs olas ir bijušas saskarē, tīra un dezinficē tā, lai iznīdētu visu Ņūkāslas slimības vīrusu;

   d) valsts pilnvaroto veterinārārstu, kas atbild par iespējami inficēto saimniecību, informē par visiem pārstrādāto olu sūtījumiem.

([1]) Padomes 1990. gada 27. novembra Direktīva 90/667/EEK, ar ko nosaka veterinārus noteikumus par to, kā izvietot un pārstrādāt dzīvnieku atkritumus, kā tos laist tirgū un kā novērst patogēnu nokļūšanu dzīvnieku vai zivju izcelsmes pārtikas produktos, un ar ko groza Direktīvu 90/425/EEK (OV L 363, 27.12.1990., 51. lpp.).

▼B

II PIELIKUMS

INFICĒTAS SAIMNIECĪBAS TĪRĪŠANAS UN DEZINFEKCIJAS KĀRTĪBA

I. **Sākotnējā tīrīšana un dezinfekcija**

a) Tiklīdz kā mājputnu liemeņi ir aizvākti, tajās saimniecības daļās, kurās putni tika turēti, un visās citās saimniecības telpās, pagalmos utt., kas ir inficēti kaušanas vai sekcijas laikā, būtu jāizsmidzina dezinfekcijas līdzekļi, kuru lietojums ir apstiprināts saskaņā ar šīs direktīvas 11. pantu.

b) Jebkādi mājputnu ķermeņa un olu audi, kas varētu būt inficējuši ēkas, pagalmus, darbarīkus utt., būtu rūpīgi jāsavāc un jāaizved kopā ar liemeņiem.

c) Izsmidzinātajam dezinfekcijas līdzeklim uz virsmām būtu jāiedarbojas vismaz 24 stundas.

II. **Nobeiguma tīrīšana un dezinfekcija**

a) Tauki un netīrumi no visām virsmām būtu jānotīra ar attaukojošu līdzekli un virsmas jānomazgā ar ūdeni.

b) Pēc a) apakšpunktā minētās mazgāšanas ar ūdeni, virsmas būtu vēlreiz jāapsmidzina ar dezinfekcijas līdzekli.

c) Pēc septiņām dienām telpas būtu jāapstrādā ar taukus šķīdinošu līdzekli, jānoskalo ar aukstu ūdeni, virsmas jāapsmidzina ar dezinfekcijas līdzekli un atkal jānoskalo ar ūdeni.

d) Izlietotos pakaišus un putnu mēslus būtu jāapstrādā ar metodi, kas nodrošina vīrusa iznīdēšanu. Šai metodei jāietver vismaz viens no šiem paņēmieniem:

i) sadedzināšana vai apstrāde ar tvaiku 70 °C temperatūrā;

ii) apstrādājamo vielu aprakšana tādā dziļumā, lai tām nevarētu piekļūt savvaļas dzīvnieki un putni;

iii) sakraušana kaudzē un mitrināšana (vajadzības gadījumā, lai veicinātu fermentācijas procesu), kaudzes pārklāšana tā, lai tās iekšienē tiktu sasniegta 20 °C temperatūra, un pārklātās kaudzes atstāšana uz 42 dienām tā, lai tās saturam nevarētu piekļūt savvaļas dzīvnieki un putni.

▼B

III PIELIKUMS

DIAGNOSTIKAS KĀRTĪBA ŅŪKĀSLAS SLIMĪBAS KONSTATĒŠANAI UN DIFERENCIĀLDIAGNOZEI

Turpmāk aprakstītās Ņūkāslas slimības vīrusu izolēšanas un raksturošanas kārtība uzskatāma par slimības diagnosticēšanas vadlīnijām un obligāti piemērojamo kritēriju kopumu.

Ņūkāslas slimību izraisošais vīruss pieder *Paramyxoviridae* sistēmiskās grupas protovīrusiem. Šobrīd putnu (*Avian Paramyxoviruses*) paramiksovīrusi tiek iedalīti deviņās seroloģiski izšķiramās grupās, kuras nosacīti apzīmē ar *PMV*-1 līdz *PMV*-9. Visi Ņūkāslas slimību izraisošie vīrusi pieder pie *PMV*-1 grupas. Ņūkāslas slimības konstatēšanai un diferenciāldiagnozei pielietotajā diagnostikas kārtībā piemēro šādu definīciju:

"Ņūkāslas slimība" nozīmē mājputnu infekcijas slimību, ko izraisījis jebkurš putniem bīstams paramiksovīrusa 1celms, kura intracerebrālās patogenitātes indekss (*ICPI*) dienu veciem cāļiem ir lielāks par 0,7.

1. NODAĻA

Paraugu ņemšana un apstrāde

1. *Paraugi*

Uztriepes no kloākas (vai izkārnījumi) un trahejas uztriepes, kas ņemtas no slimiem putniem. Izkārnījumi vai zarnu saturs, smadzeņu audi, traheja, plaušas, aknas, liesa un citi acīmredzami slimības skarti orgāni, kas ņemti no nesen mirušiem putniem.

2. *Paraugu apstrāde*

1. punktā uzskaitītos orgānus un audus var uzglabāt kopā, bet izkārnījumu apstrādes veikšana šķirti no pārējā ievāktā materiāla ir būtiska. Uztriepes būtu jāievieto antibiotiskā vidē tā, lai nodrošinātu to pilnīgu imersiju. Izkārnījumi un orgāni būtu jāhomogenizē (noslēgtā maisītājā vai izmantojot piestu, miezeri un sterilizētu smilti) antibiotiskā vidē un materiāls jāsagatavo 10 - 20 % w/V suspensijas veidā. Suspensijām būtu jāļauj nostāvēties apmēram divas stundas istabas temperatūrā (vai ilgāku laiku 4 °C temperatūrā) un tad tās jādzidrina centrifugējot (piem., 800 līdz 1000 g uz 10 minūtēm).

3. *Antibiotiskā vide*

Dažādas laboratorijas ir veiksmīgi pielietojušas dažādus antibiotiskās vides sastāvus un II pielikumā minētās laboratorijas var piedāvāt padomu attiecībā uz praksi konkrētā valstī. Izkārnījumu paraugu apstrādei nepieciešama augsta antibiotiku koncentrācija un plaši pielietots sastāvs ir: 10000 vienības/ml penicilīna, 10 mg/ml streptomicīna, 0,25 mg/ml gentamicīna un 5000 vienības/ml mikostatīna fosfāta buferšķīdumā (*PBS*). Audu un trahejas uztriepju apstrādei šīs koncentrācijas var samazināt pat pieckārtīgi. Lai novērstu hlamidiozi, var pievienot 50 mg/ml oksitetraciklīna. Gatavojot antibiotisko vidi, ir absolūti nepieciešams pēc antibiotiku pievienošanas pārbaudīt pH un noregulēt tā vērtību pH 7,0 – 7,4 robežās.

2. NODAĻA

Vīrusa izolēšana

Vīrusa izdalīšana aizperētās mājputnu olās

Dzidrinātais vīrusa materiālu saturošais (supernatentais) šķidrums pa 0,1 – 0,2 ml būtu jāievada vismaz četru aizperētu mājputnu olu alantoja dobumā pēc tam, kad olas jau 8 - 10 dienas ir inkubētas. Vislabāk, ja šīs olas būtu iegūtas no īpašiem no slimības izraisītājiem brīviem mājputniem, bet, ja tas nav izpildāms, var izmantot tādu mājputnu olas, attiecībā uz kurām ir pierādīts, ka tām nav Ņūkāslas slimības vīrusa antivielu. Olas ar tajās ievadīto vīrusa materiālu tur 37 °C temperatūrā un katru dienu vietu, kur veikta ievadīšana, apstrādā ar parafīnu. Sešas

▼B

dienas pēc vīrusa materiāla ievadīšanas, olas ar mirušiem vai mirstošiem embrijiem, kā arī visas pārējās olas atdzesē līdz 4 °C temperatūrai un to alantoja/amnija šķidrumiem veic hemaglutinācijas analīzi. Ja hemaglutināciju nekonstatē, atkārto iepriekš aprakstīto procedūru, ievadot neatšķaidītu alantoja/amnija šķidrumu.

Ja konstatē hemaglutināciju, būtu jāpārbauda, vai analizējamie šķidrumi uz baktēriju klātbūtni. Ja konstatē baktēriju klātbūtni, šķidrumus var izfiltrēt caur 450 nm membrānfiltru, pievienot vēl antibiotikas un šķidrumus ievadīt aizperētās olās, kā aprakstīts iepriekš.

3. NODAĻA

Diferenciāldiagnoze

1. *Sākotnējā diferenciācija*

Paredzēts, ka visus hemaglutinējošos vīrusus nodod II pielikumā minētai valsts laboratorijai materiāla pilnīgai noteikšanai, raksturošanai un patogenitātes analīzēm. Tomēr ir svarīgi, lai pēc iespējas ātrāk tiktu realizēti Ņūkāslas slimības pagaidu kontroles pasākumi, kuru mērķis ir vīrusa izplatīšanās ierobežošana, un reģionālajām laboratorijām būtu jāspēj konstatēt Ņūkāslas slimības vīrusa klātbūtne. Tādēļ hemaglutinējošajiem šķidrumus būtu jāizmanto hemaglutinācijas kavēšanas analīzēs kā aprakstīts 5. un 6. nodaļā. Ja konstatē 1.e.2^4 vai augstākas pakāpes kavēšanu un ir zināms, ka Ņūkāslas slimības vīrusa specifiskā poliklonālā antiseruma titrs ir vismaz 2^9, uzskata, ka vīrusa sākotnējās noteikšanas rezultāts ir pozitīvs, un tas ir pamats, lai ieviestu pagaidu kontroles pasākumus.

2. *Apstiprinošā noteikšana*

Valsts laboratorijai būtu jāveic jebkura hemaglutinējoša vīrusa materiāla pilna diferenciālanalīze. Ņūkāslas slimības vīrusa klātbūtni atkal apstiprina ar hemaglutinācijas kavēšanas analīzi, nosakot kavēšanu un tam izmantojot monospecifiskus cāļu imūnserumus. Intracerebrālās patogenitātes indeksa analīzes, kā aprakstīts 7. nodaļā, būtu jāveic visiem tiem paraugiem, kam kavēšanas mērījumu rezultāts ir pozitīvs. Ja patogenitātes indekss ir lielāks par 0,7, tas liecina par vīrusa klātbūtni un ir iemesls, lai ieviestu pilnu kontroles pasākumu kompleksu.

Jaunākie pētījumi Ņūkāslas slimības vīrusu tipoloģijā, jo īpaši monoklonālo antivielu metožu jomā, ļauj selektīvi grupēt vīrusu celmus un izdalīto vīrusa materiālu. Jo īpaši ir pieejamas dažas monoklonālas antivielas, kas ir specifiskas Kopienas teritorijā pielietotās vakcīnās izmantotajiem vīrusu celmiem un var tikt izmantotas vienkāršās hemaglutinācijas kavēšanas mērījumos.

Tā kā bieži no mājputniem ņemtajos paraugos iespējams izdalīt dzīvus vakcinālo vīrusu celmus, šo celmu ātras noteikšanas priekšrocība II pielikumā minētā valsts laboratorijā ir acīmredzama. 14. pantā minētajai Kopienas etalonlaboratorijai būtu jāiegūst šādu monoklonālu antivielu paraugi un jāpiegādā tie valstu laboratorijām, lai sekmētu analīžu rezultātu apstiprināšanu vakcinālu vīrusu izdalīšanas gadījumā.

Valstu laboratorijām būtu jāiesniedz Kopienas etalonlaboratorijai visu hemaglutinējošo vīrusa materiālu paraugi.

3. *Tālāka klasifikācija un izdalītā vīrusa materiāla raksturošana*

Kopienas etalonlaboratorijai no valstu laboratorijām būtu jāsaņem visu hemaglutinējošo vīrusu paraugi, lai veiktu tālākus antigēnu un ģenētiskos pētījumus, tā sekmējot slimības(-u) epizootioloģijas izpratni Kopienā un veicot etalonlaboratorijai noteiktos uzdevumus un pienākumus.

▼B

4. NODAĻA

Ātrās Ņūkāslas slimības vīrusa un antivielu noteikšanas metodes

Turpmāk aprakstītas ātrās metodes Ņūkāslas slimības vīrusa noteikšanai vakcinētiem putniem un antivielu noteikšanai nevakcinētiem putniem.

1. *Ņūkāslas slimības vīrusa noteikšana*

Infekcijas diagnosticēšanā vakcinētiem putniem ir tikušas pielietotas vairākas ātrās metodes, ar kurām tieši nosaka Ņūkāslas slimības antigēnus analizējamā materiālā. Pašlaik visplašāk pielietotās metodes ir fluorescences antivielu analīze gareniskos trahejas posmos un peroksidāzes antivielu analīze smadzenēs. Šķiet, nav iemesla apšaubīt, ka Ņūkāslas slimības vīrusa noteikšanā varētu izmantot arī citas tiešas antigēnu noteikšanas metodes.

Šādu metožu trūkums ir tāds, ka analīzē praktiski nav iespējams aptvert visas varbūtējās Ņūkāslas slimības vīrusa inficētās vietas vakcinētiem putniem. Tā, piemēram, vīrusa neesamība trahejā neizslēdz tā klātbūtnes iespēju zarnās. Tādēļ neviena no tiešajām vīrusa noteikšanas metodēm nav ieteicama pastāvīgai izmantošanai Ņūkāslas slimības diagnostikā, kaut arī īpašos apstākļos šādas metodes var būt noderīgas.

2. *Antivielu noteikšana nevakcinētiem putniem*

Vairākums laboratoriju, kas strādā ar Ņūkāslas slimības diagnostikas jautājumiem, ir apguvušas hemaglutinācijas kavēšanas analīzi un tālākie ieteikumi attiecas uz šo analīzi vīrusa antivielu noteikšanai. Tomēr arī enzīmu imunosorbences pārbaudi (*Elisa*) var sekmīgi pielietot vīrusa antivielu noteikšanā. Gadījumā, ja ir vēlēšanās pielietot *Elisa* pārbaudi reģionālās laboratorijas līmenī, tās norisi ieteicams kontrolēt II pielikumā minētai valsts laboratorijai.

a) P a r a u g i

Asins paraugus būtu jāņem no visiem putniem, ja barā to ir mazāk par 20, un no 20 putniem, ja bars ir lielāks (tas dod 99 % varbūtību, ka tiks noteikts vismaz viens pozitīvs seruma paraugs, ja barā 25 % vai vairāk putni ir inficēti, neatkarīgi no bara lieluma). Asinīm būtu jāļauj sarecēt un tad jāņem serums analīzēm.

b) A n t i v i e l u n o t e i k š a n a

Analīze būtu jāveic atsevišķi katram seruma paraugam, lai noteiktu tā spēju kavēt Ņūkāslas slimības vīrusa hemaglutinējošo antigēnu ar standarta hemaglutinācijas kavēšanas analīzes metodi, kā aprakstīts 6. nodaļā.

Tiek diskutēts par to, vai hemaglutinācijas kavēšanas analīzei jāizmanto 4 vai 8 hemaglutinīna vienības. Šķistu, ka var rīkoties abējādi, un izvēle būtu jāatstāj valstu laboratoriju ziņā. Tomēr pielietotais antigēns ietekmē līmeni, kurā serums tiek uzskatīts par pozitīvu: 4 hemaglutinīna vienībām pozitīvs serums ir tāds, kura titrs ir vai pārsniedz 2^4, bet 8 hemaglutinīna vienībām pozitīvs serums ir tāds, kura titrs ir vai pārsniedz 2^3.

5. NODAĻA

Hemaglutinācijas (HA) analīze

Reaģenti

1. Izotonisks sāls šķīdums ar fosfātu buferšķīdumu (*PBS*), 0,05 M, pH 7,0 – 7,4.

▼B

2. Sarkanie asinsķermenīši, ņemti un sakopoti vismaz no trim no slimības izraisītājiem brīviem cāļiem (ja nav iespējams, no pastāvīgā kontrolē esošiem putniem, attiecībā uz kuriem ir pierādīts, ka tiem nav Ņūkāslas slimības vīrusa antivielu) tādā pat daudzumā Alvesera šķīdumu. Pirms lietošanas, asinsķermenīši būtu trīsreiz jāmazgā fosfātu buferšķīdumā. Analīzei ieteicama 1 % mazgāto asisnķermenīšu suspensijas (…) buferšķīdumā.

3. Ieteicamā standarta antigēna lietošanai ieteicams Ņūkāslas slimības vīrusa celms "Olstera 2C".

Process

a) Iepildīt 0,025 ml fosfāta buferšķīduma plastmasas mikrotitra plātnītes katrā iedobē (iedobēm būtu jābūt konusveida).

b) Ievietot 0,025 ml vīrusa suspensijas (piem., alantoja šķidruma) pirmajā iedobē.

c) Izmantojot mikrotitrēšanas šķīdinātāju, pagatavot divkāršus šķīdinājumus (1:2 līdz 1:4096), iepildot tos pārējās plātnītes iedobēs.

d) Katrā iedobē iepildīt vēl 0,025 ml buferšķīduma.

e) Katrā iedobē pievienot 0,025 ml 1 % sarkano asinsķermenīšu suspensijas.

f) Iedobes saturu sajaukt, viegli uzsitot pa plātnītes malu, un novietot plātnīti 4 °C temperatūrā.

g) Rezultātus nolasa pēc 30 – 40 minūtēm, kad kontroles iedobju saturs ir nogulsnējies. Nolasīšanu veic, sasverot plātnīti un vērojot, vai sarkanie asinsķermenīši brīvi izplūdīs. Iedobju, kurās nav notikusi hemaglutinācija, saturam vajadzētu izplūst tāpat kā kontroles iedobju (bez vīrusa) saturam.

h) Hemaglutinācijas titrs ir visaugstākā atšķaidījuma pakāpe, kas vēl izraisa sarkano asinsķermenīšu salipšanu (aglutināciju). Var uzskatīt, ka šis šķīdums satur vienu hemaglutinīna vienību. Precīzāku hemaglutinācijas titra rezultātu var noteikt, veicot hemaglutinācijas analīzi ciešā sākotnējo atšķaidījumu grupā, t.i., 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 utt. Šī precīzākā metode ir ieteicama, gatavojot antigēnu hemaglutinācijas kavēšanas analīzei (skat. 6. nodaļu).

6. NODAĻA

Hemaglutinācijas kavēšanas (HI) analīze

Reaģenti (skat. 5. nodaļu)

a) Fosfāta buferšķīdums.

b) Vīrusu saturošs alantoja šķidrums, kas atšķaidīts ar fosfāta buferšķīdumu tā, lai tajā būtu 4 vai 8 hemaglutinīna vienības uz 0,025 ml.

c) 1 % cāļa sarkano asinsķermenīšu suspensija.

d) Negatīvs cāļa kontroles serums.

e) Pozitīvs kontroles serums.

Process

a) Iepildīt 0,025 ml fosfātu buferšķīduma plastmasas mikrotitra plātnītes katrā iedobē (iedobēm būtu jābūt konusveida).

b) Ievietot 0,025 ml seruma pirmajā iedobē.

c) Izmantojot mikrotitrēšanas šķīdinātāju, pagatavot divkāršus seruma šķīdinājumus, iepildot tos pārējās plātnītes iedobēs.

d) Katrā iedobē iepildiet 0,025 ml atšķaidītā alantoja šķidruma, kurā ir 4 vai 8 hemaglutinīna vienības.

e) Iedobes saturu sajaukt, uzsitot pa plātnītes malu, un novietojiet plātnīti 4 °C temperatūrā vismaz uz 60 minūtēm vai istabas temperatūrā vismaz uz 30 minūtēm.

▼B

f) Visās iedobēs pievienot 0,025 ml 1 % sarkano asinsķermenīšu suspensijas.

g) Iedobes saturu sajaukt, viegli uzsitot pa plātnītes malu, un novietojiet plātnīti 4 °C temperatūrā.

h) Rezultātus nolasa pēc 30 – 40 minūtēm, kad kontroles iedobju ar sarkanajiem asinsķermenīšiem saturs ir nogulsnējies. Nolasīšanu veic, sasverot plātnīti un vērojot, vai iedobju saturs brīvi izplūdīs un tāpat kā kontroles iedobju, kurās ir tikai sarkanie asinsķermenīši (0,025 ml) un fosfāta buferšķīdums (0,05 ml), saturs.

i) Hemaglutinācijas kavēšanas titrs ir visaugstākā imūnseruma atšķaidījuma pakāpe, kas vēl izraisa pilnīgu 4 vai 8 vīrusa vienību kavēšanu (katrā analīzē būtu jāietver arī hemaglutinācijas titrēšana, lai nodrošinātu vajadzīgo hemaglutināna vienību skaitu analizējamā materiālā).

j) Rezultātu ticamība ir atkarīga no, ja ar negatīvo kontroles serumu 4 hemaglutināna vienību gadījumā ir iegūts titrs, kas mazāks par 2^3, vai 8 hemaglutināna vienību gadījumā – titrs, kas mazāks par 2^2, un pozitīvā kontroles seruma iegūtais titrs neatšķiras no zināmā vairāk par vienu veikto atšķaidījumu.

7. NODAĻA

Intracerebrālās patogenitātes indeksa analīze

1. Infekciozu svaigi ievāktu alantoja šķidrumu (tā hemaglutinācijas titram jābūt lielākam par 2^4) atšķaida attiecībā 1:10 ar sterilu izotonisku sāli (nedrīkst izmantot antivielas).

2. 0,05 ml atšķaidītā vīrusa materiāla intracerebrāli injicē katram dienu vecam cālim (t.i., 24 līdz 40 stundas pēc izšķilšanās), kopskaitā desmit. Cāļiem būtu jābūt izšķīlušamies no olām, kas iegūtas īpašā no slimības izraisītājiem brīvā putnu barā.

3. Turpmākās astoņas dienas putnus izmeklē ik pēc 24 stundām.

4. Pēc katras izmeklēšanas reizes katru putnu novērtē pēc šādas skalas: 0 = normāls, 1 = slims, 2 = miris.

5. Indeksu aprēķina, kā parādīts piemērā:

Klīniskās pazīmes	Diena pēc vīrusa materiāla injicēšanas (putnu skaits)									
	1	2	3	4	5	6	7	8	Kopā	Punktu skaits
Normāls	10	4	0	0	0	0	0	0	14 × 0	= 0
Slims	0	6	10	4	0	0	0	0	20 × 1	= 20
Miris	0	0	0	6	10	10	10	10	46 × 2	= 92
									Kopā = 112	
Indekss ir vidējais punktu skaits vienam putnam vienā izmeklēšanas reizē = 112/80 = 1,4										

8. NODAĻA

Tukšo plankumu veidošanas spējas novērtējums

1. Parasti vislabāk ir izmantot vīrusa materiāla atšķaidījumu kopu, lai nodrošinātu, ka laboratorijas traukā veidojas optimālais tukšo plankumu skaits. Šim nolūkam būtu jāpietiek ar desmitkāršiem līdz 10^{-7} šķīdumiem fosfāta buferšķīdumā.

2. Saplūstošus cāļa embrija šūnu monoslāņus vai piemērotu šūnu virkni (piem., Medina-Derbija liellopu nieres) sagatavo Petri trauciņos ar 5 cm diametru.

3. 0,2 ml katra vīrusa materiāla atšķaidījuma pievieno ik divos Petri trauciņos un ļauj vīrusam 30 minūtes absorbēties.

▼B

4. Pēc tam, kad inficētās šūnas trīs reizes mazgātas fosfāta buferšķīdumā, tās pārklāj ar piemērotu vidi no 1 % w/V agara šķīduma un 0,01 mg/ml tripsīna, vai bez tripsīna. Svarīgi, lai pārklājošajai videi nepievienotu serumu.

5. Pēc 72 stundu inkubācijas 37 °C temperatūrā tukšajiem plankumiem vajadzētu būt pietiekoši lieliem. Tie vislabāk redzami, noņemot agara pārklājumu un iekrāsojot šūnu monoslāni ar kristālvioletā (0,5 % w/V) 25 % V/V šķīdumu spirtā.

6. Ja pārklājošās vides sastāvā ir tripsīns, inkubējot visiem vīrusiem vajadzētu veidot skaidri samanāmus tukšos plankumus. Ja pārklājošās vides sastāvā tripsīna nav, tad plankumus veidos tikai cāļiem bīstamie vīrusi.

▼M3

_____

▼M4

_____